Петрова Ірина Леонідівна,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу та поведінкової економіки Університету "КРОК"

Зміни на ринку праці як фактор формування середнього класу в Україні

Стаття присвячена аналізу змін на ринку праці та їх впливу на процес формування середнього класу в Україні. Середній клас розглядається як важлива передумова економічного зростання та соціальної стабільності суспільства. Водночас, чисельність його представників знижується не тільки у нашій країні, а й на глобальному рівні. Досліджено сутнісні ознаки середнього класу, пов'язані з ринком праці, та функції, які ця соціальна страта виконує в суспільному житті.

Особливістю підходу автора до дослідження формування середнього класу є визнання похідного характеру цього процесу від змін на ринку праці. Проаналізовано сучасні особливості та тенденції процесу змін у соціально-трудовій сфері, виявлено характер впливу змін на ринку праці на процеси формування середнього класу в Україні. Доведено, що основні фактори зовнішнього середовища, які спричинюють зрушення в соціальній, освітній, професійно-кваліфікаційній структурі ринку праці, обумовлюють тенденції змін у становищі, структурі та параметрах середнього класу. Представлено авторські оцінки параметрів факторів змін (політичного, економічного, соціального, технологічного, правового, екологічного) за їх значущістю та силою впливу. Врахування нових змін на ринку праці, а також специфіки механізму їх реалізації дозволить визначити підходи до управління цим процесом. Визначено, що механізмами реалізації впливу змін на ринку праці на процес формування середнього класу є конкуренція та партнерство. Створення умов для ефективної дії даних механізмів сприятиме формуванню потужного середнього класу в українському суспільстві.

Ключові слова: ринок праці, зміни, фактори змін, середній клас, механізм конкуренції та партнерства.

Iryna Petrova,

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Marketing and Behavior Economics «KROK» University

Changes in the labour market as a factor of the formation of a middle class in Ukraine

This article is devoted to the analysis of changes in the labour market and their impact on the process of formation of a middle class in Ukraine. A middle class is viewed as an important precondition for economic growth and social stability in society. However, the number of its representatives is reduced not only in this country but also globally. The article studies essential features of the middle class connected with the labor market, and the functions that this social stratum performs in public life.

The peculiarity of the author's approach to the study of the formation of the middle class is the recognition of the fact that this process results from changes in the labor market. The article analyzes modern features and trends in changes in the social and labour sphere, and reveals the nature of the impact of changes in the labour market on the processes of creation of the middle class in Ukraine. It is proved that the main environmental factors that cause shifts in the social, educational, vocational and qualification structure of the labor market give rise to trends of changes in position, structure and parameters of the middle class. The author estimates the parameters of various factors of change (political, economic, social, technological, legal, ecological) by their significance and power of influence. Consideration of new changes in the labour market, and modalities of the mechanism for their implementation will make it possible to identify approaches to the management of this process. It is determined that competition and partnership are the mechanisms for changes in the labour market to impact on the process of formation of the middle class.

Creation of conditions for effective pderformance of these mechanisms would contribute to the formation of a powerful middle class in the Ukrainian society.

Key words: *l*abour market, changes, factors of changes, middle class, mechanism of competition and partnership.